

C-645/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. augusztus 30.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Hof van beroep te Brussel (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. május 8.

Fellebbezők:

Facebook Ireland Limited

Facebook Inc.

Facebook Belgium bvba

Ellenérdekű fél:

Gegevensbeschermingsautoriteit

Az alapeljárás tárgya

Az alapeljárásban előterjesztett fellebbezés a holland nyelvű rechtbank van eerste aanleg Brussel (brüsszeli elsőfokú bíróság, Belgium) 2018. február 16-i ítélete ellen irányul, amellyel a Commissie ter bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (a magánélet védelméért felelős bizottság, Belgium, a továbbiakban: Privacy Commissie, jelenleg: Gegevensbeschermingsautoriteit [adatvédelmi hatóság, Belgium], a továbbiakban: GBA) kérelme alapján számos intézkedésre kötelezték a Facebook Inc.-t, a Facebook Ltd.-t és a Facebook bvba-t. A Facebook-ot különösen arra kötelezték, hogy tartózkodjanak cookie-k elhelyezésétől és a cookie-kon keresztül történő adatgyűjtéstől olyan internethasználók esetében, akik a facebook.com domén honlapját vagy harmadik személy honlapját látogatják, amennyiben ezen internethasználókat erről korábban nem tájékoztatták megfelelően, és e személyek nem adták kifejezetten a

hozzájárulásukat. Azokat a személyes adatokat, amelyeket a Facebook a jelen ügyben szóban forgó technológiákkal már megszerzett, törölni kell.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az EUMSZ 267. cikk alapján előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett hat kérdés a 2016/679 rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 55. cikke (1) bekezdésének, 56–58. cikkének és 60–66. cikkének értelmezését érinti, amely rendelkezések a tagállami felügyeleti hatóságok hatáskörét szabályozzák az Európai Unióban megvalósuló határokon átnyúló adatkezelés keretében.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Úgy kell-e értelmezni a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i 2016/679 rendeletnek az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7., 8. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett [55.] cikkének [(1) bekezdését], 56–58. cikkét és 60–66. cikkét, hogy az a felügyeleti hatóság, amely az e rendelet [58.] cikke [(5) bekezdésének] átültetése céljából elfogadott nemzeti jogszabályok szerint e rendelet megsértése esetén jogosult keresetet indítani a tagállamában működő valamely bíróság előtt, e hatáskörét a határokon átnyúló adatkezelés keretében nem gyakorolhatja, ha e hatóság a határokon átnyúló ezen adatkezelés tekintetében nem minősül fő felügyeleti hatóságnak?
- 2) Releváns-e ebben a tekintetben az, hogy a határokon átnyúló ezen adatkezelés szempontjából adatkezelőnek minősülő személy vagy szerv tevékenységének központja nem ebben a tagállamban található, azonban az adatkezelő e tagállamban másik tevékenységi hellyel rendelkezik?
- 3) Releváns-e ebben a tekintetben az, hogy a nemzeti felügyeleti hatóság az adatkezelő tevékenységének központja vagy a saját tagállamában található tevékenységi hely ellen indítja-e a keresetet?
- 4) Releváns-e ebben a tekintetben az, hogy a nemzeti felügyeleti hatóság a keresetet már e rendelet hatálybalépése (2018. május 25.) előtt megindította?
- 5) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: közvetlen hatállyal rendelkezik-e az általános adatvédelmi rendelet [58.] cikkének [(5) bekezdése], és következésképpen hivatkozhat-e a nemzeti felügyeleti hatóság e rendelkezésre annak érdekében, hogy bírósági eljárást indítson vagy folytasson bizonyos felek ellen még akkor is, ha e rendelet

[58.] cikkének [(5) bekezdését] – erre vonatkozó kötelezettség fennállása ellenére – nem ültették át a nemzeti jogba?

- 6) Az előző kérdésekre adandó igenlő válasz esetén: az ilyen eljárások eredménye kizárhatja-e a fő felügyeleti hatóság ellentétes megállapítását, ha ez a fő felügyeleti hatóság az azonos vagy hasonló határokon átnyúló adatkezelési műveleteket az általános adatvédelmi rendelet 56. és 60. cikkében előírt mechanizmus szerint vizsgálja?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

Az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról [helyesen: a személyes adatok kezeléséről] és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

Az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló 2002/22/EK irányelv, az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról [helyesen: a személyes adatok kezeléséről] és a magánélet védelméről szóló 2002/58/EK irányelv és a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló 2006/2004/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. november 25-i 2009/136/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet)

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levensfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (a magánéletnek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről szóló, 1992. december 8-i törvény, a továbbiakban: WVP)

Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (az elektronikus hírközlésről szóló, 2005. június 13-i törvény)

Wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (az adatvédelmi hatóság létrehozásáról szóló, 2017. december 3-i törvény, a továbbiakban: GBA-Wet)

Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről szóló, 2018. július 30-i törvény)

A tényállás és az alapeljárás rövid ismertetése

- 1 A jogvita alapjául a Privacy Commissie és ezt követően a GBA (a Privacy Commissie jogutódja) keresete szolgál, amellyel e szervek azt kívánják elérni, hogy a Facebook hagyjon fel az adatvédelmi rendelkezések e szervek által állított súlyos és széles körű megsértével, amely abban áll, hogy a Facebook nap mint nap jogellenes módon gyűjt és használ belgiumi internethasználók (mind Facebook fiókok tulajdonosai, mind pedig a Facebook szolgáltatás nem regisztrált felhasználói) millióinak magánjellegű szörfölési szokásaira vonatkozó adatokat olyan technológiák segítségével, mint a „cookie-k”, a „social pluginek” és a „pixelek”.
- 2 A Privacy Commissie – jelenleg a GBA – összefoglalva azt adja elő, hogy a Facebook:
  - bizonyos technológiákat alkalmaz személyek megfigyelése céljából, miközben e személyek az egyik honlapról a következőre szörfölnek, és az összegyűjtött adatokat ezt követően arra a célra használja, hogy e személyek szörfölési szokásaira vonatkozó profilt hozzon létre, és ennek alapján célirányos reklámot jelenítsen meg számukra, anélkül hogy a Facebook az érintett személyeket megfelelően tájékoztatná, és érvényes hozzájárulásukat beszerezné,
  - ezeket a gyakorlatokat a Facebook közösségi hálózatának tagjaival szemben és e hálózat tagságával nem rendelkező személyekkel szemben is alkalmazza.
- 3 A Privacy Commissie 2015. szeptember 11-én eljárást indított a Facebook Inc., a Facebook Ireland Ltd. és a Facebook bvba ellen a holland nyelvű rechtbank van eerste aanleg Brussel (brüsszeli elsőfokú bíróság) előtt. A rechtbank (bíróság) 2018. február 16-án hozta meg az ügy érdemére vonatkozó ítéletét. 2018. március 2-án a Facebook Inc., a Facebook Ireland Ltd. és a Facebook bvba fellebbezést terjesztett elő ezen ítélet ellen a kérdést előterjesztő bíróságnál. 2018. május 25-én hatályba lépett a GBA-Wet, amellyel a GBA a Privacy Commissie jogutódja lett.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 4 Az alapeljárásban részt vevő felek között vitatott volt, hogy a belga bíróságok rendelkeznek-e joghatósággal a három fellebbező, nevezetesen a Facebook Inc., a Facebook Ireland Ltd. és a Facebook bvba (a belga társaság) tekintetében. A kérdést előterjesztő bíróság döntést hozott ebben a kérdésben, és megállapította, hogy nem rendelkezik joghatósággal a kereset tekintetében, amennyiben az a Facebook Inc. és a Facebook Ireland Ltd. ellen irányul; ezzel szemben a kérdést előterjesztő bíróság igenlő választ adott a joghatóságára, amennyiben e kereset a Facebook bvba ellen irányul. Az alapeljárás ennél fogva azon kereseti kérelmekre korlátozódik, amelyek az utóbb említett társaság ellen irányulnak.
- 5 A 2018. május 25. előtt megvalósult tényállással kapcsolatban a kérdést előterjesztő bíróság már azt is megállapította, hogy a GBA keresete e tekintetben mindenesetre okafogyott, mivel hiányzik a szükséges érdek. Az alapeljárás ennél fogva arra a tényállásra korlátozódik, amely 2018. május 25. után – azon időpontot követően, amikor az általános adatvédelmi rendelet és a GBA-Wet hatályba lépett, és a GBA a Privacy Commissie jogutódja lett – valósult meg.
- 6 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések abból következnek, hogy a felek eltérő álláspontot képviselnek az általános adatvédelmi rendelet és az ahhoz kapcsolódó új belga törvény, a GBA-Wet hatálybalépésének következményei tekintetében az újonnan létrehozott felügyeleti hatóság, a GBA hatáskörére nézve, amely hatóság az első fokon 2015-ben a Facebook ellen bírósági eljárást indító Privacy Commissie-t váltotta fel.
- 7 A Facebook véleménye szerint a GBA nem rendelkezik hatáskörrel a szóban forgó adatkezelési műveletek vizsgálatára és erre vonatkozó döntések meghozatalára. Az általános adatvédelmi rendelet valamennyi tagállamban hatályon kívül helyezte a nemzeti adatvédelmi törvényeket, ideértve a belgiumi WVP-t is, és új anyagi- és eljárásjogi keretet hozott létre, amelyet az Európai Unióban a felügyeleti hatóságoknak be kell tartaniuk.
- 8 Az új szabályozások (az általános adatvédelmi rendelet és a GBA-Wet), amelyek 2018. május 25. óta alkalmazandók, „one-stop-shop” mechanizmust írnak elő (az általános adatvédelmi rendelet 56. és 60. cikke), amely szerint az általános adatvédelmi rendelet betartását azon tagállam fő felügyeleti hatóságának kell biztosítani, amelyben az adatkezelő tevékenységének központja található. A jelen ügyben ez a fő felügyeleti hatóság az ír felügyeleti hatóság (Data Protection Commission, DPC [adatvédelmi bizottság, Írország]), mivel az adatkezelő tevékenységének központja az Európai Unióban Írországban található (Facebook Ireland Ltd.). A Facebook előadja, hogy az ír felügyeleti hatóságnál is folyamatban vannak párhuzamos vizsgálatok.
- 9 A GBA vitatja azt az álláspontot, hogy a Privacy Commissie jogutódjaként nem indíthat bírósági eljárást, mivel nem minősül az általános adatvédelmi rendelet értelmében vett fő felügyeleti hatóságnak. A „one-stop-shop” mechanizmus

magában foglalja, hogy határokon átnyúló adatkezelés esetén az Európai Unióban egy vagy több tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelő számára egy bizonyos felügyeleti hatóságot jelölnek ki egyetlen tárgyalópartnerként. Ez azon tagállam felügyeleti hatósága, amelyben az adatkezelő tevékenységének központja található az Európai Unión belül. Ebben az esetben ez a felügyeleti hatóság a „fő” felügyeleti hatóság.

- 10 Az általános adatvédelmi rendelet 56. cikkének (1) bekezdésében rögzített „one-stop-shop” mechanizmus azonban – a GBA véleménye szerint – kivételre vonatkozó rendelkezés. Az általános adatvédelmi rendelet 55. cikkének (1) bekezdése szerinti főszabály kimondja, hogy a felügyeleti hatóság [a tagállamának] területén illetékes az e rendelet alapján ráruházott hatáskörök gyakorlására. A „one-stop-shop” mechanizmus érintetlenül hagyja a felügyeleti hatóságok bírósági eljárás indítására vonatkozó hatáskörét. Az általános adatvédelmi rendelet a felügyeleti hatóságok kikényszerítési hatásköre tekintetében egyértelműen különbséget tesz az (e rendelet 58. cikkében szabályozott) közigazgatási eljárás és a bírósági eljárás között. Az utóbbira nem terjed ki a „one-stop-shop” mechanizmus, ami e mechanizmus céljából, az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkének szövegéből, e rendelet keletkezéstörténetéből és annak belgiumi átültetéséből is következik. Amennyiben a GBA nem fordulhatna bírósághoz abban az esetben, ha nem minősül fő felügyeleti hatóságnak, ez azzal a következménnyel járna, hogy a Belgium területén elkövetett jogsértéseket még akkor sem lehetne az illetékes hatóságok tudomására hozni, ha e jogsértések büntetőjogi szankciókkal sújtandók.
- 11 Végül a GBA azt az álláspontot képviseli, hogy még ha a „one-stop-shop” mechanizmus ki is terjedne a felügyeleti hatóságnak a tagállamának területén történő keresetindításra vonatkozó hatáskörére, az általános adatvédelmi rendelet nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint a 2018. május 25-én már folyamatban lévő valamennyi bírósági eljárást meg kell szüntetni.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid összefoglalása

- 12 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a 2018. május 25. után megvalósult tényállásra valójában egy teljesen új eljárást kell alkalmazni az adatvédelmi felügyelet tekintetében.
- 13 Panasz alapján a GBA ellenőrző szervei vizsgálatot végezhetnek. A vizsgálat lezárását követően az úgynevezett Geschillenkamer (vitás ügyek tanácsa) előtt indítható eljárás az ügyvel kapcsolatban. E szerv többek között úgy dönthet, hogy az ügyet a bűnüldöző hatóságoknak továbbítja. A Geschillenkamer esetleges döntései ellen fellebbezést lehet előterjeszteni a Marktenhofnál (versenybíróság, a Hof van beroep Brussel [brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium] szakosított tanácsa).
- 14 Alapjában véve már nincs előírva azon eljárás, amelynek lényege, hogy – mint a Privacy Commissie által a Facebook ellen indított szóban forgó keresettel – pert

indítsanak valamely féllel szemben. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint az adatvédelmi szabályok megsértésének európai vizsgálata és szankcionálása keretében új szabály alkalmazandó (a fent említett „one-stop-shop” elv).

- 15 A kérdést előterjesztő bíróság szerint felmerülő kérdés jelenleg az, hogy a GBA a 2018. május 25. utáni tényállás tekintetében eljárhat-e még egyáltalán a Facebook bvba-val szemben, mivel a Facebook Ireland Ltd. minősül adatkezelő szervnek. Az általános adatvédelmi rendelet 56. cikke szerinti rendelkezésből levezethető, hogy a „one-stop-shop” elv alapján ettől az időponttól csak az ottani [ír] felügyeleti hatóság indíthat eljárást, és csak az írországi bíróságok rendelkeznek joghatósággal.
- 16 A Bíróság a 2018. június 5-i ítéletében (Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein ügy, C-210/16) kifejtette, hogy a német felügyeleti hatóság az adatkezelésre vonatkozó hatáskörrel rendelkezhet, ha ezen adatkezelő telephelye egy másik tagállamban (Írországban) található, és a németországi telephely kizárólag hirdetési felületek értékesítéséért és az e tagállam területén kifejtett más marketingtevékenységért felel (Facebook Germany).
- 17 A Bíróság állást foglalt ebben az ügyben az általános adatvédelmi rendelet által hatályon kívül helyezett, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel kapcsolatban. A kérdést előterjesztő bíróság felteszi a kérdést, hogy a Bíróság fent ismertetett, a 2018. június 5-i ítéletében foglalt értelmezése milyen mértékben releváns még az új jogszabályok értelmezése vonatkozásában. A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben utal arra is, hogy a GBA nem bizonyította, hogy a Facebook Belgium bvba valamilyen módon részt vesz a tényleges adatkezelésben.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság utal ezenkívül a német Bundeskartellamt (szövetségi kartellhivatal, Németország) aktuális, 2019. február 6-i határozatára (az úgynevezett „Facebook határozat”), amelyben e hatóság kifejtette, hogy a Facebook különböző forrásokból származó adatok összekapcsolásával visszaélt erőfölényével, amely összekapcsolás a jövőben csak akkor megengedett, ha a használók ehhez előzetesen kifejezetten hozzájárulásukat adják; ezt úgy kell értelmezni, hogy nem zárható ki a Facebook szolgáltatás használatából az, aki nem adja hozzájárulását. A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a szövetségi kartellhivatal a fent ismertetett „one-stop-shop” mechanizmus ellenére nyilvánvalóan megállapította hatáskörének fennállását.
- 19 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a GBA-Wet azt megállapító 6. cikke, hogy a GBA általánosan bírósághoz fordulhat, ideértve az európai bíróságokat is, a jelen ügyben önmagában nem minősül elegendő jogalapnak a GBA bírósági eljárása tekintetében. E rendelkezés szövege a következő: „A Gegevensbeschermingsautoriteit [adatvédelmi hatóság] jogosult – e törvény és a személyes adatok kezelése során biztosítandó védelemről szóló rendelkezéseket tartalmazó törvények keretében – a személyes adatok védelmére vonatkozó

alapelvek bármely megsértését a bíróságok tudomására hozni, és adott esetben ezen alapelvek betartása céljából keresetet indítani.”

- 20 Az a körülmény, hogy a GBA – főszabály szerint akkor, ha ez célszerű – keresetet indíthat, nem jelenti azt, hogy ez a kereset ebben az esetben kivétel nélkül megindítható a belga bíróságok előtt, mivel úgy tűnik, hogy a „one-stop-shop” általános szabálya magában foglalja, hogy a keresetet az adatkezelés helye szerinti bíróság előtt indítják.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság utal arra, hogy az általános adatvédelmi rendelet 58. cikke (5) bekezdésének szövege a következő: „A tagállamok jogszabályban előírják, hogy a felügyeleti hatóságuk hatáskörrel rendelkezik arra, hogy e rendelet megsértéséről tájékoztassa az igazságügyi hatóságokat, és adott esetben bírósági eljárást kezdeményezzen vagy abban más módon részt vegyen e rendelet rendelkezéseinek érvényre juttatása érdekében.”
- 22 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint ez a rendelkezés megköveteli, hogy a tagállamok kifejezett szabályozás útján előírják, hogy milyen konkrét esetekben indíthat keresetet valamely tagállam nemzeti felügyeleti hatósága e tagállam saját bíróságai előtt, ha ez a lehetőség az általános adatvédelmi rendelet 55. és 56. cikkében rögzített „one-stop-shop” elv „mellett” fennáll.
- 23 Úgy tűnik, hogy a felügyeleti hatóságok (azaz az adatkezelő tevékenységi központja vagy egyetlen tevékenységi helye szerinti felügyeleti hatóságtól eltérő bármely más felügyeleti hatóság) csak akkor jogosultak a náluk benyújtott panasz vagy az általános adatvédelmi rendelet esetleges megsértésének vizsgálatára, ha azok tárgya kizárólag a tagállamukban található tevékenységi hellyel függ össze, vagy kizárólag a tagállamukban élő érintett személyekre gyakorol érzékelhető hatást.